

§ 36. Pensionsvæsenet

Af bestemmelserne i Tjenestemandspensionsloven (TPL, LB 230 af 19/03/2004 med senere ændringer) fremgår, hvornår tjenestemænd har ret til egenpension, deres børn til børnetillæg, og tjenestemænds efterladte til efterindtægt af pension, ægtefællepension og børnepension m.v., og hvordan pensionerne beregnes. For tjenestemænd pensioneret før 01/07/1969 gælder bekendtgørelse af lov om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve m.v. (LB 725 af 09/09/1993).

Finanslovens § 36 omfatter tillige udgifter til pension til ansatte i henhold til Civilarbejderloven (lukket for nytillgang 01/01/1999), personer med pensionsret i statsgaranterede pensionskasser og statslige pensionsordninger samt tjenestemænd ansat i folkeskolen senest den 31. marts 1992.

I aktieselskaber m.v., som tidligere har været statslige institutioner, findes dels udlånte tjenestemænd og dels selskabsansatte m.v. med statslig tjenestemandspensionsret.

Ved Finansministeriets cirkulære nr. 210 af 11/12/2000 om anvendelse af tjenestemandsansættelse i staten og folkekirken sker ansættelse som tjenestemand i stillinger, der er klassificeret i lønramme 37 og derover, dog undtaget visse stillinger ved domstolene, politi- og anklagemyndigheden, Kriminalforsorgen, forsvaret og folkekirken mv., hvor ansættelse som tjenestemand også kan ske under lønramme 37.

For statstjenestemænd indbetaler ansættelsesmyndigheden 15 procent af den pensionsgivende løn i bidrag til § 36. Ved Finansministeriets cirkulære nr. 40 af 28/06/2005 er dette bidrag forhøjet til 20,3 procent ved nybesættelse pr. 1. august 2005 eller senere af stillinger, klassificeret i lønramme 37 eller derover, idet visse stillinger ved domstolene, politi- og anklagemyndigheden, Kriminalforsorgen, forsvaret og folkekirken mv. dog er undtaget fra denne bidragsforhøjelse.

For aktieselskaber m.v. er bidragssatsen fastsat eller aftalt. For statsgaranterede pensionskasser/-ordninger er der i de seneste år tilsvarende gennemført 15 procents bidragsbetaling til § 36. 15 procentsordningen er dog ikke udstrakt til samtlige, jf. anmærkningerne nedenfor.

Der udbetales desuden understøttelser til ikke-pensionssikret tidligere personale i statens tjeneste over § 36. Endvidere afholdes statens udgifter til indekstillaug til personer, der har oprettet indekstrakt i henhold til Lov om pristalsreguleret aldersforsikring.

Ret til aktuel egenpension forudsætter, at tjenestemanden har været ansat i en periode svarende til mindst 10 års fuldtidsbeskæftigelse, samt at pågældende afskediges på grund af alder, helbredsbedinget utjenstydgtighed eller anden årsag, som ikke kan tilregnes tjenestemanden.

Ret til opsat pension forudsætter 3 års pensionsalder og opnås, hvis tjenestemanden afskediges før han har opnået 10 års ansættelsestid, eller hvis han afskediges på grund af tjenesteforselser eller fratræder efter ansøgning inden det 60. år. Opsat pension kan udbetales fra det 67. år -eller tidligere, hvis den berettigede får tilkendt social pension på grund af helbredsmaessige forhold. Endvidere kan en opsat pension udbetales fra det 60. år, hvis den pågældende udtræder af arbejdsmarkedet. For personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, udbetales den opsatte pension fra det 65. år, idet der i TPL er særlige beregningsmaessige overgangsregler for personer, der fylder 60 år senest 30/06/2004.

Ægtefællepension tilkommer en efterlevende ægtefælle efter en tjenestemand, der afgår ved døden. Tidspunktet for ægteskabets indgåelse kan betyde, at der ikke er ret til ægtefællepension.

Til de efterladte børn af en tjenestemand ydes børnepension indtil udgangen af den måned, hvori barnet fylder 21 år.